

HASŁO ŁÓDZKIE

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15
Telefony: Redakcja 1-81-06, Administracja 1-63-66

CENA 20 GROSZY

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz. 6-7 wieczorem
Sekreterjat czynny od godz. 12-1 w pol. i od 6-7 wiecz.

POLSKA MUSI WYTRWAĆ

na każdym odcinku pracy gospodarczej, społecznej i państwowej
Ani swej ziemi, ani dusz i serc polskich nie damy na handel

Przemówienie p. min. Kwiatkowskiego na otwarciu Targów we Lwowie

LWÓW 2.9. Dzisiejsze uroczystości, związane z otwarciem Targów Wschodnich, dorocznego święta Lwowa, w tym roku obchodzone były ze szczególną okazałością. Targi Wschodnie, jak wiadomo, obchodzą jubileusz 10-lecia, to też program otwarcia był inny, niż lat poprzednich.

O godz. 10.15 ks. biskup Lisowski odprawił w Katedrze uroczyste nabożeństwo, na którym byli obecni przedstawiciele władz z p. min. Kwiatkowskim i wojewodą lwowskim na czele, reprezentanci miasta, sfer przemysłowych, handlowych i in. Po nabożeństwie uczestnicy uroczystości udali się do gmachu Teatru Wielkiego na uroczystą akademię.

Na wstępie akademii orkiestra odegrała hymn narodowy, poczem artyści opery odśpiewali kolejno kilka pieśni. Po krótkiej przerwie rozpoczęły się przemówienia. Pierwszy zabrał głos prezydent m. Lwowa i prezes Rady Nadzorczej Targów Wschodnich inż. Brzozowski.

Następnie imieniem Lwowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej przemówił prezes dr. Szarski, który w drugiej części swego przemówienia, wygłoszonej po francusku, powitał imieniem lwowskich sfer gospodarczych przedstawicieli delegacji zagranicznych.

Za słowa powitania dziękowali i odpowiadali: rumuński wiceminister rolni-

ctwa Potarca i przedstawiciele delegacji rumuńskiej b. minister hr. Ivo Csekonits. Jako ostatni zabrał głos p. minister Przemysłu i Handlu inż. E. Kwiatkowski.

P. minister powiedział m. in.:

Może być, że na skalę potrzeb i postulatów tego wszystkiego co dzisiaj Polsce potrzebne mamy mało, ale w skali własnego wysiłku, własnej wytwórczości, niewspartej niczyją pomocą, jest to dużo, naprawdę dużo, a więc wytrwamy i na przyszłość dla potęgi Rzeczypospolitej, dla niezłomnego budowania podstaw dobrobytu społecznego, rozwoju gospodarczego mimo przeciwności, mimo przeszłości, mimo trudności, mimo konjunktury, mimo pesymizmu, mimo wszystkich wrogich sił, które w naszej zgrobie czy niedoli własne chcą widzieć zwycięstwo. Wytrwamy w dążeniu do udoskonalenia nowe-

go państwa, by ono coraz lepiej, coraz skuteczniej, coraz silniej mogło przeciwstawić się wszelkim niebezpieczeństwom i trudnościom.

Wytrwamy niezłomie w obronie każdej piędzi ziemi polskiej, od Gdyni przez Poznań po Katowice, aż do Wilna po Lwów wbrew wszelkim majaczeniom rozgorączkowanym i upojonym własnymi słowami polityków, bo ani piędzi ziemi polskiej, ani tysięcy dusz i serc polskich nie mamy na handel, na sprzedaż, bo w tak zasadniczych sprawach niema u nas ani partii politycznej, ani opozycji, ani rządu, ani rządzonych, jest tylko jeden naród polski, jedna woła wytrwania.

Wytrwamy! Wytrwamy na każdym odcinku gospodarczej, społecznej i państwowej, tak jak wytrwał w najcięższych kolejach losu Lwów „Semper fidelis”, tak jak

10 lat wytrwała idea Targów Wschodnich, łamiąc wszystkie przeszkody i trudności, by co roku pokazać się w nowej szacie, w nowej realizacji — coraz lepszej, sprawniejszej, większej i głębszej.

Na zakończenie akademii orkiestra odegrała hymn narodowy. Z gmachu Teatru Wielkiego p. min. Kwiatkowski wraz z otoczeniem oraz członkowie delegacji zagranicznych i przedstawiciele władz i instytucji udali się samochodami na plac Targów Wschodnich, gdzie przed pawilonem monopolów państwowych p. min. Kwiatkowski otworzył Targi, przecinając tradycyjną wstęgę.

Następnie p. minister oraz przybyli goście obejrzeli ekspozycje monopolów państwowych.

MIANOWANIE generalnego komisarza wyborczego

WARSZAWA 2, 9. P. Prezydent Rzplitej podpisał w dniu dzisiejszym dekrety mianujące sędziego Sądu Najwyższego Stanisława Giżyńskiego generalnym komisarzem wyborczym i sędziego Sądu Najwyższego Władysława Kaczyńskiego zastępcą generalnego komisarza wyborczego.

(PAT)

Atlantyk pokonany Lotnicy francuscy dotarli do brzegów Ameryki

NOWY YORK, 2.9. Lotnicy francuscy Costes i Bellonte przelecieli o godz. 15.15 według czasu amerykańskiego nad Gloucester.

Według ostatnich wiadomości z Cut-

sufield samolot Costese'a i Bellonte'a znajduje się w pobliżu Bostonu; nad lotniskiem, na którym tłumy oczekują gorąco przybycia lotników, szaleje burza

ROZPORZĄDZENIE.

Na podstawie art. 32 Ustawy z dnia 28 lipca 1922 roku o ordynacji wyborczej do Sejmu (Dz. U. Rzp. Nr. 66, poz. 590 z 1922 r.) wzywa się wszystkich właścicieli nieruchomości, położonych w obrębie m. Łodzi, do złożenia wykazów imiennych osób obojga płci, posiadających czynne prawo wyborcze do Sejmu, a zamieszkałych w ich domach.

Każdy właściciel nieruchomości lub jego zastępca obowiązany jest zgłosić się do Komisarjatu Policji Państwowej, w którego obrębie położona jest jego nieruchomość, w dniu 3-go września 1930 r. po odbiór właściwych formularzy i złożyć wypełnione formularze z powrotem do tegoż Komisarjatu P. P. za pokwitowaniem najpóźniej w dniu 6 września 1930 r. do godziny 20-ej.

Wykazy winny być sporządzone ściśle według wskazówek, podanych w formularzach i złożone w przepisany czas.

Właściciele nieruchomości względnie ich zastępcy winni niezastosowania się do niniejszego Rozporządzenia, zostaną pociągnięci do odpowiedzialności karnej z art. 139 Kodeksu Karnego.

Łódź, dnia 2 września 1930 roku.

Łódzki Starosta Grodzki
(—) Mgr. J. Dychdalewicz.

Wice-Prezydent m. Łodzi
(—) Dr. E. Wielński.

**GEBETHNER
WOLFF**

Łódź, Piotrkowska 105
tel. 101-80.

WSZYSTKIE PODRĘCZNIKI SZKOLNE!

Przygotowania wojenne Niemiec na terytorjum Rosji sowieckiej Wielkie obozy czołgów i aeroplanów za czerwonym kordonem

BARANOWICZE, 2.9. W okolicach Orszy przekroczył granicę polską robotnik jednej z fabryk w Liewsku. Drogię przez Moskwę i Smoleńsk przebył koleją, w Orszy jednak wobec kontroli pasażerów przez funkcjonariuszów G. P. U. musiał wysiąść i pozostała część drogi odbył pieszo.

Z opowiadań przybyśca okazało się, że z fabryki wydano go, jako pochodzącego z rodziny t. zw. „kulackiej”. Długi czas przymierał głodem, aż wreszcie powziął myśl powędrowania do Polski, co mu się też udało.

Snując opowieść o swych ciężkich przeżyciach, uchodźca ów nadmienił, że błąkając się po Rosji w poszukiwaniu pracy, dowiedział się od wielu osób o wielkim obozie wojskowym nad rzeką Kamą. W obozie tym skoncentrowana jest znaczna ilość czołgów z obsługą wyłącznie niemiecką. Uchodźcy proponowano by udał się tam, to może znaleźć pracę w warsztatach, znajdujących się w owym obozie.

Nie ufał jakoś uchodźca tym możliwościom, powędrował więc dalej. W ciągu nawiązał rozmowę z mechanikiem lotniczym, który ze szkoły w Orenburgu jechał do oddziału.

W rozmowie uchodźca napomknął o niemieckim obozie czołgów nad Kamą. Lotnik potwierdził jego istnienie, zaznaczając, że Niemcy znajdują się przecież i w innych obozach wojskowych, jak np.

w szkole lotniczej w Lipecku.

Opowiedział nawet o katastrofie lotniczej w szkole tej latem roku ubiegłego, kiedy to ciężkim obrażeniami uległ lotnik — Niemiec, odesłany następnie na kurację do Berlina.

Opowiadanie uchodźcy, którego nazwiska nie podajemy, bowiem rodzina jego pozostała w Rosji, — demaskuje sprawę

wę wagi pierwszorzędnej doniosłości międzynarodowej. Traktaty zebraniają Niemcom posiadania czołgów i samolotów wojskowych, znaleźli więc oni sposób na ominięcie tego zakazu.

Sposobem tym jest posiadanie na terenie Rosji sowieckiej takich obozów lotniczych, jak w Lipecku, których istnienie zdemaskował mimowoli ów uchodźca.

Oszczędność przy wyborach zaleca województwom Min. Spraw Wewnętrznych

W związku z rozpisaniem wyborów do Sejmu i Senatu, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wystosowało do wszystkich wojewódów okólnik, w którym żąda, by urzędy wojewódzkie niezwłocznie nadesłały do Ministerstwa wykazy potrzebnych druków i kopert wyborczych, przewidzianych w ustawie o ordynacji wyborczej.

Wzorując się na praktyce nabytej w okresie wyborczym z 1928 r. należy unikać nadmiernych żądań, wskutek których w następstwie wytwarzają się w urzędach

obfite pozostałości druków wyborczych. Druki będą wykonane w Warszawie i dostarczone wszystkim urzędom wojewódzkim przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Do druków zaliczone są: koperty wyborcze, karty obliczeniowe, protokoły czynności okręgowych i obwodowych komisji, protokoły głosowania, listy wierzytelne, oraz dziennik ustaw zawierający kalendarz wyborczy. (ISKRA).

Curtius contra Treviranus

Konflikt o prawo przemawiania w imieniu Rzeszy

BERLIN, 2.9. Dzisiejsza popołudniowa „Vossische Zeitung”, w artykule wstępnym zaznacza, że między ministrem spraw zagranicznych dr. Curtiusem, a ministrem Treviranusem wynikł konflikt na tle częstych publicznych wystąpień ministra Treviranusa w sprawie polityki zagranicznej Rzeszy.

Dr. Curtius miał zwrócić uwagę ministrowi Treviranusowi na fakt, że on, a

nie Treviranus odpowiedzialny jest za politykę zagraniczną Niemiec, i że tego rodzaju postępowanie nietylko, że nie odpowiada przyjętym zwyczajom ale także przynosi szkodę interesom państwa, ponieważ członkowie gabinetu, chcąc wygłosić publicznie swe zdanie co do zagadnień polityki zagranicznej, muszą uprzednio uzyskać zgodę ministra spraw zagranicznych.

KURAGAN w Brazylii

RIO DE JANEIRO 2, 9. Gwałtowne tornado szalało nad miastem powodując wielkie spustoszenie. Jak przypuszczają, jest wiele zabitych i rannych. (PAT)

KOBIETY

w marynarce sowieckiej

MOSKWA 2, 9. Rewolucyjna rada wojenna załatwiła przychylnie prośbę trzech kobiet, które prosiły o zaliczenie ich do marynarki sowieckiej w charakterze ochotników.

Równocześnie rewolucyjna rada wojenna wydała rozkaz, w którym udzieliła swego zezwolenia na przyjmowanie kobiet do sowieckiej marynarki wojennej.

SPADEK

liczby bezrobotnych

Według danych Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy w ostatnim tygodniu sprawozdawczym, obejmującym okres od dnia 23-go do 30-go sierpnia liczba bezrobotnych zarejestrowanych w P. P. wyniosła 176.810 osób.

W porównaniu z poprzednim okresem tygodniowym, w którym liczba bezrobotnych wynosiła 181.869 osób — bezrobocie zmniejszyło się o 5.059 osób, zatrudnionych w ubiegłym tygodniu.

Zaznaczyć należy, że spadek liczby bezrobotnych w ubiegłym tygodniu sprawozdawczym większy jest o przeszło 100 proc. od spadku w tygodniu poprzednim.

Chorzy na ruptury i różne kalectwa!!!

RUPTURY, jakoteż kalectwa nie wolno zaniedbywać gdyż skutki dla życia ludzkiego są bardzo niebezpieczne. Ruptura staje się wielką jak głowa ludzka i konewka spowodować może śmiertelne powikłania kieszek i gangrenę.

Specjalne lecznicze bandaże ortopedyczne gumowe mojej metody usuwają radykalnie najniebezpieczniejsze i najzastarszalsze ruptury u mężczyzn, kobiet i dzieci. Na skrzywienie kręgosłupa, przeciw tworzeniu się garbów, leczn. gorsety ortopedyczne. Dla skrzywionych nóg i piaskich bolących stóp, wkłady ortopedyczne. Sztuczne nogi i ręce. Pończochy gumowe na żyłki na nogach.

Świadectwa pochwalne wystawili Prof. Uniwersyt. Prof. Dr. R. BARAŃCZ, Prof. Dr. J. MARISCHLER, Prof. Dr. E. KIELANOWSKI i wielu innych.

Zakład ortopedyczny Spec. I. RAPAPORT, ortoped. ze Lwowa, Łódź, ul. WÓLCZAŃSKA Nr. 10, front, parter. Telef. 221-77

Przyjmuje od 9—13 i od 15—19.

UWAGA: Osobiste jawienie się chorych bezwarunkowo jest konieczne. Ubezpieczonych w Kasie Chorych m. Łodzi przyjmuje.

PODZIĘKOWANIE.

Wiel. Panu Dyr. J. Rapaportowi, właśc. Zakładu Ortop. Spec. dla przepukliny w Łodzi, ulica Wólczajska Nr. 10, (front) składam najserdeczniejsze podziękowanie za założenie mi bandaży gumowych według Jego własnej metody.

Cierpiełem na rupturę od dłuższego czasu, nosiłem różne bandaże które się okazały bezskuteczne, a dziś dzięki jedynie Mistrzowi WP. Rapaportowi pozbyłem się ruptury i jestem zupełnie wyleczony.

Z poważaniem
STANISŁAW SLEZAŃSKI, palacz kotłowy

NA 2 ZMIANY pracuje większość fabryk bielskich

Stan zatrudnienia przemysłu bielskiego w ciągu sierpnia wykazał dalszą poprawę. Uruchomienie maszyn przedziałniczych przekroczyło 100 proc., wobec zaprowadzenia przez niektóre zakłady pracy na dwie zmiany. Sprzedaż towarów włókienniczych przytem odbywała się z bardzo dużym ożywieniem, częstokroć za gotówkę, względnie na weksle z terminem nie przekraczającym 90 dni. Ożywił się również bardzo wydatnie eksport wyrobów bielskich, a różnica w porównaniu z miesiącem poprzednim sięgnęła 25 do 30 proc. Wywóz odbywał się przeważnie do krajów Bliskiego Wschodu.

ZYDOWSKA

rada miejska w Pińsku

PINSK, 2.9. (tel. wł.) W ubiegłą niedzielę odbyły się tu wybory do rady miejskiej. Głosowało 72 proc. uprawnionych. Na 24 mandaty do rady miejskiej wyszło: 4 Polaków, 18 Żydów i dwóch Rosjan.

ARESZTOWANIE

szpiega bolszewickiego

TALLIN, 2.9. (Tel. wł.) Donoszą, że w Narwie został aresztowany niejaki Sablin, były agent G. P. U., pracujący na po graniczu estońsko-sowieckim. Sablin przyznał się, iż wysłany był do Estonji dla wypełnienia specjalnej misji szpiegowskiej na terenie Estonji. Aresztowany zeznał, iż po zabójstwie gen. Unta pomagał nielegalnie przekroczyć granicę estońską pewnemu osobnikowi, rysopis którego zgadza się z podobizną komunisty Mengentona, zabójcy generała. Oprócz zglądzenia gen. Unta, Sablin zeznał, iż następną ofiarą miał paść naczelnik 3 dywizji, gen. Tenison. Zabójstwa miał dokonać komunista Hang.

NAPAD

na policję w mieszkaniu
komunisty

WILNO 2, 9, 30. (Tel. wł.) W dniu 1-ym b. m. organa policji państwowej wkroczyły do mieszkania znanego działacza komunistycznej partii Zachodniej Białorusi, niejakiego Bronisława Krawackiego, zamieszkałego w Kobylniku, gm. postawskiej, — celem dokonania rewizji. Ojciec i siostra Krawackiego stawili czynny opór funkcjonariuszom policji, a jednego z nich nawet pobili kijami.

W wyniku rewizji w mieszkaniu znaleziono około 150-ciu egzemplarzy druków i wydawnictw komunistycznych.

Bronisława Krawackiego oraz jego ojca i siostrę aresztowano i odstawiono do komendy policji w Postawach.

WYJAZD

robotników polskich do Francji

Na miesiąc wrzesień zgłoszone zostało zapotrzebowanie na 3.320 robotników polskich na wyjazd do Francji.

W tej liczbie potrzeba 1.070 robotników do kopalni węgla, 320 — do kopalni rudy, 220 — do fabryk.

Kandydatów na wyjazd rejestrują Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy. (ISKRA)

Likwidacja Ukraińskiej Organizacji Wojskowej

Ostatnio aresztowano we Lwowie „złoty sztab” t. zw. „Ukraińskiej Organizacji Wojskowej” („U. O. W.”), będącej sprawcą wszystkich aktów sabotażowych, jakie od pewnego czasu miały miejsce na terenie Wschodniej Małopolski. Warto sprawie tej przyjrzeć się z perspektywy nieco szerzej.

Kto w okresie ubiegłych lat obserwował na ziemiach południowo-wschodnich akcję wyrotową, ten wie, że nie stanowiła ona nieprzerwanego ciągu wypadków, ale że w pewnych odstępach czasu występowała na jaw bardzo jaskrawo i czynnie, by potem znów na jakiś czas zniknąć. Okresy pojawiania się jej nie były nigdy przypadkowe. Wiązały się one zawsze najzupełniej ściśle z terminami tych właśnie momentów, w których na forum międzynarodowym, rozgrywać się miały sprawy o zasadniczym znaczeniu dla państwa polskiego. Uderzał przeto fakt, że sprawy te najczęściej nie miały żadnego związku ze sprawami ukraińskiej mniejszości na rodowej w Polsce, — nie mogły zatem dla nacjonalistycznych czynników ukraińskich stanowić pretekstu dla ujawnienia antypaństwowych wystąpień. Gdyby więc nie było żadnych innych dowodów rzeczowych, już samo to stanowi dowód aż nadto wystarczający, że istotnego źródła akcji sabotażowej we Wschodniej Małopolsce szukać należy nie wśród samych elementów ukraińskich.

Nie ulega chyba żadnej wątpliwości, że źródłem tem jest Berlin, — jak również nie powinna dla nikogo istnieć wątpliwość, że właśnie dziełem Berlina są akty sabotażu, dokonywane na ziemiach południowo-wschodnich przez ukraińskich „mołocjów”. Przyczyny są całkiem jasne. Za parę dni ma się rozpocząć w Genewie sesja Ligi Narodów, pod obrady której Niemcy chcieliby postawić wysuwaną przez nich kwestję rewizji granic polsko-niemieckich. Z kwestją tą występują jawnie i otwarcie poraz pierwszy, — ma ona stanowić w ich działaniu po wojnie punkt najsilniejszy.

Zrozumiałem więc jest, że pośród innych sposobów walki o osiągnięcie go, również i podsycana przez Niemcy robota dywersyjna we Wschodniej Małopolsce, przybierała tym razem formy jaskrawsze i silniejsze. Posłano tym razem więcej pieniędzy, przemycono więcej materiału wybuchowego.

Wszystko to są fakty ujawnione w najdrobniejszych szczegółach przez toczące się śledztwo. Ale należałoby zapytać się, czy fakty te stanowią istotny powód do za niepokojenia wśród społeczeństwa polskiego?

Z całym spokojem stwierdzić trzeba, że nie. Podawanie się psychozie istnienia „ukraińskiego niebezpieczeństwa we Wschodniej Małopolsce” netylko nie posiada najmniejszego uzasadnienia, ale jest dla interesu polskości tych ziem, a nawet dla interesu ogólnopaństwowego, objawem szkodziwym. Świadczy bowiem netylko o tem, że ogół polski, nie znając zupełnie społeczeństwa ukraińskiego, uważa robotę nielicznej grupy berlińskiej jurgielników za wyraz dążeń całej ludności ukraińskiej we Wschodn. Małopolsce, — ale również i o tem, że berlińskie zamiary szerzenia w Polsce, poczucia niepewności — trafiają do celu.

Spółeczeństwo polskie powinno raz wreszcie przestać żyć pod ustawiczną sugestią wspomnień walk polsko-ukraińskich z r. 1918/19, które możliwe były tylko po wielkiej wojnie, w okresie nieustalonych granic powojennego zdziczenia

i chaosu, podsycanego przez szereg czynników nam wrogich. Nie istnieje, ani też — wbrew wszelkim usiłowaniom Berlina i jego najemników — nie będzie istniała w Polsce nigdy żadna „kwestja ukraińska” ani tem mniej żadne „niebezpieczeństwo ukraińskie”. Istnieje tylko wewnętrzna kwestja ułożenia norm spokojnego współżycia obywateli na terenie narodowościowo mieszanym, — współżycia, potrzebę którego w imię własnego interesu rozumie i uznaje zarówno ludność polska, jak ukraińska.

Ogłoszono wyniki śledztwa przeciw aresztowanemu wyrotowcom pozwalają społeczeństwu polskiemu na zdanie sobie sprawy z charakteru tej organizacji, przedewszystkiem zaś z jej tak niebaczną przez prasę polską wyolbrzymianą „siłą”. O siłę każdej irredenty, każdego ruchu wolno-

ściowego — jak świat światem — stanowiła, stanowi i musi stanowić: — wartość moralna przywódców i niewzruszona ideologia idącej za nimi masy.

Jakaż jest ideologia ukraińskich „gie-rojów”, jeśli w śledztwie zeznają, że np. za podcięcie słupa telegraficznego dostawali po 30 zł., za podpalenie stodoły 50 i t. d., albo którzy dla ocalenia własnej skóry, nie pytani, „na wyścigi” zwalają winę jeden na drugiego?

Robota „U. O. W.” nie jest żadną irredentą, żadnym „ruchem” ukraińskim. Ludność ukraińska nie ma z nią nic wspólnego. Robota ta jest zwykłą zbrodniczą robotą nielicznej grupy, różniącą się od pospolitego bandytyzmu chyba tem, że jest „opłaca-na z góry”. Na opanowanie jej, jak na

opanowanie każdej innej, przez kogokolwiek popełnianej zbrodni, — istnieją w państwie ustalone środki i sposoby w postaci organów bezpieczeństwa i sądów, — a ze środków tych, jak to okazał fakt aresztowania „sztabu U. O. W.”, władze państwowe umieją robić skuteczny użytek. Uleganie psychozie jakiegoś nieistniejącego „ukraińskiego niebezpieczeństwa”, co gorsza, na wotywanie nawet do organizowania w społeczeństwie jakiejś „samoobrony polskiej”, jak to robi część prasy, — jest tylko wodą na młyn dla panów Berlina, dla którego przed sesją Liga Narodów każdy objaw niepokoju w umysłach ludności w Polsce jest zjawiskiem więcej niż pożądanym. —

Leopolda

PARTYJNY UKŁAD SIŁ PRZED WYBORAMI DO PARLAMENTU RZESZY NIEMIECKIEJ

Wobec bliskich już wyborów do parlamentu Rzeszy Niemieckiej warto zaznaczyć się z układem sił w parlamencie rozwiązany i z programem poszczególnych stronnictw.

W ostatnim parlamencie niemieckim, do którego wybory odbyły się w maju 1928 r., zasiadali przedstawiciele 13-stu stronnictw. Szachownica była tak urozmaicona, że obok socjal-demokratów, liczących 153 posłów, zasiadało „stronnictwo” rewaloryzacji, złożone aż z... 2 posłów.

Rozpatrmy się w tej szachownicy pokrótce:

NACJONALISCI: Szef Hugenberg — 444 dzienników i pism, z których najważniejsze: Lokal - Anzeiger, Der Tag, Deutsche Tageszeitung, Deutsche Zeitung, Boersen Kurier i t. d. Kontrola nad agencją telegraficzną Telunion i firmą kinematograficzną „Ufa”.

Liczba mandatów w maju 1928 — 79. Uzyskanych w wyborach głosów 5 milionów. Program: rewizja traktatu Wersalskiego i granic wschodnich; „anschluss”; uzyskanie kolonii, odbudowa monarchji; powszechny obowiązek służby wojskowej; reorganizacja armji i marynarki; antysemityzm; walka z planem Younga.

Stronnictwo cieszy się poparciem „Stahlhelmu” i innych podobnych organizacji wojskowo-politycznych. Przed kilku miesiącami stronnictwo rozpadło się na cztery grupy, z których wierni Hugenbergowi idą do wyborów w przynajmniej ku miesiącom stronnictwo rozpadło się są to:

KONSERWATYWNA PARTJA LUDOWA — szef: kapitan fregaty Treviranus; **LANDVOLK - PARTEI** — szef: minister rolnictwa Schiele;

GRUPA HR. WESTARPA — złała się ostatnio z grupą Schielego. Razem 41 posłów; znaczenie nadał grupie premier Brüning, który wciągnął do swego gabinetu dwóch przywódców: Treviranusa i Schielego. Dotychczasowa kampanja wyborcza wykazała brak organizacji i środków działania grupy. Organy: Kreuzzeitung i Deutsche Allgemeine Zeitung. Program znany z licznych mów Treviranusa. Przedewszystkiem: rewizja Traktatu Wersalskiego i granic wschodnich i wszystkie inne punkty programu nacjonalistów z jedną różnicą: osiągnięcie ich na drodze pokojowej przy równoczesnym ożywieniu „duchem frontu”. Powrót do monarchji narazie nieaktualny.

FASZYŚCI HITTLERA: — szef: Hitler. Dyscyplina wojskowa. W roku 1928 — 12 mandatów i 800.000 głosów. Liczba członków i zwolenników znacznie wzrosła w ostatnich dwóch latach na skutek wyjątkowej propagandy. Dzierży w swych rękach rządzący Turyni. Największa ilość głosów przy ostatnich wyborach gminnych w Saksonji. 18 dzienników z Voelkische Beobachter na czele. Subsydja z Austrii, gdyż Hitler pochodzi stamtąd. **PROGRAM:** zjednoczenie Niemców w jednym państwie; rewizja Traktatu Wersalskiego i z Saint-Germain; pozbawienie żydów obywatelstwa niemieckiego; walka z obecnym reżimem parlamentarnym i partyjnictwem; zastąpienie prawa rzymskiego specjalnym prawem niemieckim; zastąpienie armji zawodowej armją narodową; walka z planem Younga. Czerpie siły głównie wśród młodzieży, wśród której szerzy propagandę odrodzenia Niemiec. Jednym słowem faszyzm skrojony po niemiecku.

ZWIĄZEK EKONOMICZNY: twór przed wyborczy, złożony ze zwolenników re-

waloryzacji przedwojennych marek, chłopów bawarskich i hanowerczyków. Przywódcy: piekarz Drevitz i dr. Bredt. Maje stronnictwa „średniaków”. Program zagraniczny: rewizja Traktatu Wersalskiego, „anschluss” i walka z planem Younga.

LUDOWCY BAWARSCY — szef: ks. Leicht. 17 mandatów w 1928 roku. Partja katolicka, sprzymierzona z centrum, wybitnie antysocjalistyczna, kierowana wytrawnie. Trzy wielkie dzienniki. Walka z traktatami i z odpowiedzialnością Nemeca za wybuch wojny.

STRONNICTWO LUDOWE — „Odejście tej partji Stressemanna, a będziecie mieli korpus bez głowy” — powiedział ktoś raz. Przywódcy — Schloz, minister spraw zagranicznych Curtius, von Kardorff i były oficer marynarki von Reinhaben. 45 mandatów w roku 1928; głosów 3.200.000; Stronnictwo ciężkiego przemysłu i wielkiej finansjerji. 56 dzienników; najważniejsze: Kölnische Zeitung, Münchener Neueste Nachrichten, Duesseldorfer Nachricht i t. d. **PROGRAM:** program Stressemanna, zabarwiony oportunistycznym liberalizmem, broni polityki lokarneńskiej i zbliżenia niemiecko-francuskiego. Niemniej żąda rewizji traktatów i Anschlussu. Stronnictwo pozyskało ostatnio wybitną osobistość, byłego szefa sztabu Reichswehry, von Seekta.

CENTRUM: — Przywódca: ks. Kaas, ponadto dr. Wirth, prezes Banku Rzeszy i dr. Marx, były premier. Partja katolików niemieckich. W roku 1928 — 61 posłów i głosów 3.700.000; 312 dzienników z Germanią na czele. Program: obrona konstytucji Weimarskiej i polityki lokarneńskiej, zastrzeżenia co do planu Younga.

PARTJA PAŃSTWOWOŚCI. — Twórcy nowi, powstały z Demokratów i Zakonu Młodoniemieckiego. — Przywódcy: szef demokratów Koch - Weser i wielki mistrz młodoniemców, Mahraun. 90 dzienników; najważniejsze: Berliner Tageblatt, Frankfurter Zeitung, Vossische Zeitung i t. d., poparcie firmy wydawniczej Ullstein. Program: rewizja traktatów i granic wschodnich; Anschluss. W roku 1928 uzyskała demokratki 35 mandatów i półtora miliona głosów.

SOCJAL - DEMOKRACI. — Przywódcy: Otto Wells, Loebe, Herman Mueller, Rudolf Breitscheid. W roku 1928 — 153 mandatów i 9.100.000 głosów. 169 dzienników z Vorwärts'em na czele. Program: wprowadzenie w życie pewnych teoryj Marxa, walka z imperjalizmem; polityka pokojowa za zbliżeniem narodów i państw; Anschluss i rewizja granic wschodnich.

KOMUNISCI. — Przywódcy: Ernst Thaelmann i Klara Zetkin. 54 mandatów i 3.200.000 głosów w roku 1928. 10 dzienników. Program: trzeciej Międzynarodówki z zachowaniem pewnej autonomji; walka z planem Young

A. S — kł

Wolne miasto

nie jest państwem

Rozstrzygnięcie Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej w Ha-dze, w myśl którego Wolne Miasto Gdańsk nie może przystąpić do Międzynarodowego Biura Pracy, posiada znaczenie zasadnicze. Należy wyjaśnić, że senat Wolnego Miasta Gdańska w swoim czasie wystąpił do rządu polskiego, który prowadził sprawy zagraniczne Gdańska, z prośbą o doręczenie Międzynarodowemu Biuru Pracy w Genewie podania o przyjęcie Gdańska do Biura.

Min. Sokal przedłożył to podanie Radzie Administracyjnej Międzynarodowego Biura Pracy z wnioskiem przychylnym, zwrócił jednak uwagę na wątpliwość prawną, jakie wylaniają się przy rozstrzygnięciu tego podania, z uwagi na to, że wszystkie sprawy międzynarodowe Gdańska prowadzi Polska, a przyjęcie

Gdańska do Biura niewątpliwie musiałoby wywołać kolizję natury prawnej. Ażeby wątpliwości te usunąć, Biuro Pracy uprosiło Radę Ligi o skierowanie tej sprawy do Trybunału Sprawiedliwości w Ha-dze, celem wydania opinji.

Rozstrzygnięcie Trybunału Haskiego uznaje, że Wolne Miasto Gdańsk, które w dziedzinie spraw zagranicznych reprezentowane jest na podstawie przepisów Traktatu Wersalskiego przez Polskę, nie może być przyjęte na członka Międzynarodowego Biura Pracy. Z odpowiedzi Trybunału Haskiego wyraźnie wynika, że specjalna pod względem prawnym sytuacja Wolnego Miasta Gdańska nie pozwala mu zostać członkiem Międzynar. Biura Pracy. Rozstrzygnięcie haskie stwierdza więc, że Gdańsk nie jest państwem w normalnym tego słowa znaczeniu i znaj-

HASŁO GOSPODARCZE

Kapitał międzynarodowy a Polska

Obecna sytuacja międzynarodowego rynku pieniężnego i zawsze aktualna sprawa zainteresowania się kapitału zagranicznego przemysłem polskim, wysuwają na pierwszy plan pytanie, skąd ten kapitał do nas przychodzi i jaki jest jego charakter narodowy?

Trzeba sobie zdać sprawę z ogromnych przekształceń, jakim ulegały stosunki finansowe na świecie od zakończenia wojny. Kolosalny rozwój produkcji i wywołana przez to konieczność bliższych, lub dalszych porozumień producentów, a co za tym idzie, zapotrzebowania płynnych kapitałów na inwestycje w kierunku racjonalizacji i modernizacji produkcji, z jednej strony, z drugiej zaś spłaty odszkodowań niemieckich i rozrachunków między aliantami — spowodowały ruch płynnych kapitałów w nieznanym dotychczas rozmia-
rach.

To samo zapotrzebowanie kapitałów dało w wyniku zjawisko upłynniania samych przedsiębiorstw przez zmianę przedsiębiorstw o charakterze jednostkowym na spółki akcyjne.

Ruch kapitałów na rynku światowym ósł w tak szybkim tempie, że uznana przed siedmiu, czy ośmiu laty, za niemożliwą do urzeczywistnienia idea Morgana stworzenia instytucji, regulującej rozrachunki międzynarodowe, stała się nietylko realną, lecz wręcz konieczną, jako środek zapobiegawczy przeciw chaosowi, który coraz bardziej wkradał się w międzynarodowe stosunki pieniężne.

Ten ruch kapitałów spowodował zanik niemal zupełny charakteru narodowego, jaki kapitał posiadał przed wojną. Moż na twierdzić, że dziś w każdym z państw Europy, lub Ameryki, jako krajów, w których proces upłynniania zaszedł najdalej, nie pracuje już kapitał własny danego narodu, lub narodu zasobniejszego, od którego bezpośrednio pochodzi, lecz jakby członki wielkiego organizmu, którym jest kapitał światowy. W tych warunkach jest rzeczą niemożliwą określić, czy dane przedsiębiorstwo, lub grupa przedsiębiorstw jest w rękach, lub nawet w orbicie wpływów jakiegoś organizmu o określonym charakterze narodowym, lub państwowym. Sama instytucja prawna spółki akcyjnej i będący wyższą jej formą „holding”, sprzyja temu rozwojowi stosunków, którego żadnymi środkami nie da się powstrzymać.

Częste kryzysy gospodarcze, których jesteśmy świadkami, i wywołane przez nie przypływy i odpływy walnych kapitałów do tego lub innego terytorium państwowe go, dają w wyniku przechodzenie większości akcji danego przedsiębiorstwa lub „holdingu”, w którego skład wchodzi, w ręce coraz to innych grup finansowych, bez określonego charakteru narodowego, a po stających raczej pod wpływem jednostek o wybitnej indywidualności. Ani więc kontrola pochodzenia kapitału, ani przeciwdziałanie zmianom, zachodzącym w to nie grup finansowych, nie jest możliwe.

Wreszcie same idee polityczno-gospodarcze, które wyrosły na podłożu kapitału międzynarodowego, czy to będzie „Pan europa”, czy Stany Zjednoczone Brianda — na koniec istniejąca Liga Narodów — są dowodem zrozumienia konieczności wzajemnego porozumienia i współpracy narodów już nie pod kątem widzenia ideałów

pokojowych, lecz jako warunku utrzymania równowagi gospodarczej i politycznej, obrony przed dezorganizacją i ruiną dobrobytu, nie poszczególnych państw, ale wspólnych wszystkim państwom warstw stołecznych.

Mówiąc o Europie, pominieliśmy Rosję. Uczyniliśmy to poniekąd umyślnie. Rosja tak co do swej przyszłości, jak i co do obecnego stanu gospodarczego, pozostać musi wielką niewiadomą. Dane, jakimi co do jej stanu gospodarczego obecnie rozporządzamy, są tak niecisłe i trudne do sprawdzenia, że zbyt byłoby ryzykownym na nich się oprzeć.

Starania jednak, jakie zarówno Europa jak Ameryka czynią, aby zawładnąć rynkiem rosyjskim, dowodzą, że ekspansja gospodarcza na Wschód, jest uważana za

panaceum na wszelkie bolączki gospodarcze krajów, cierpiących na chroniczny kryzys. Trzeba sobie jednak powiedzieć, że jest to droga najmniejszego oporu. Zarówno Rosja, jak Azja były przed wojną rynkiem, który pochłaniał towary, wymagające najmniejszych nakładów do ich wyprodukowania. Dążenie zatem w kierunku odzyskania tych rynków jest przykładem gospodarki ekstenzywnej w przemyśle i w zasadzie swojej jest sprzeczne z prądami, jakie dziś w tej dziedzinie panują. Trzeba sobie również zadać pytanie, czy na Rosję, nawet po unormowaniu się stosunków politycznych, jako na rynek zbytu, taki jakim był przed wojną, można będzie liczyć? W każdym razie ani Rosja, ani Azja nie przedstawiają obecnie dla przemysłu europejskiego i amerykańskiego chłonnego i

pewnego rynku zbytu.

Czy zatem, zamiast angażować kapitały w imprezę rosyjsko-azjatycką o pewności wątpliwej, nie byłoby raczej słusznym skierować je w kierunku podźwignięcia tych krajów europejskich, których konsumpcja stoi jeszcze na poziomie nader niskim i niewspółmiernym z konsumpcją Europy zachodniej?

Zdolność konsumcyjna tych krajów, zaledwie w małej części wyzyskana, dałaby się w krótkim czasie podnieść do tego stopnia, że mogłaby wchłaniać produkcję krajów Europy, które obecnie cierpią na jej nadmiar. Kraje te, stanowiące wschód i południowy wschód Europy, w których liczbie znajduje się i Polska, posiadają jeszcze wielkie, a mało dotychczas wyzyskane możliwości.

S. D.

Gospodarcza depresja w Ameryce

Znany ekonomista amerykański Freling Foster ogłosił świeżo rozprawę, w której zastanawia się nad przyczynami obecnej depresji gospodarczej w Ameryce i w końcu dochodzi do wniosku, że będzie ona wkrótce przezwyciężona. Autor stwierdza przede wszystkim, iż obecną sytuację naogół ocenia się zbyt pesymistycznie. Nic zaś mylniejszego, niż uważanie katastrof giełdowych za barometr

prawdziwego stanu gospodarczego. W rzeczywistości bowiem sytuacja gospodarcza w Ameryce jest lepsza, niż to sądzi i wprawia w ogół — Wallstreet.

Należy bowiem przede wszystkim uprzytomnić sobie, że w ostatnich latach produkcja tak zawrotnie poszła w górę, że zatkała wszystkie kanały zbytu. Ten fakt właśnie w głównej mierze przyczynił się do obecnej depresji, gdyż spowo-

dował niebywałą spekulację akcjami. Fabrykanci zaś zamiast przywrócić normalną produkcję, starali się dotrzymać kroku hossie giełdowej. W następstwie musiały, oczywiście, zapasy wzrosnąć do tego stopnia, że ceny zaczęły spadać, co znowu odbiło się na surowcach. Z chwilą zaś spadku cen tych ostatnich, na giełdzie nastąpiła deruta akcji przemysłowych, która porwała za sobą także inne walory aż w październiku 1929 r. przyszło do wielkiego krachu na giełdzie nowojorskiej.

Po nim zaś z powodu histerycznego strachu milionów posiadaczy akcji, inflacja akcyjna przemieniła się na nieznaną w podobnych rozmiarach w dziejach Ameryki depresję akcyjną. Mimo to jednak gospodarstwo ani w przybliżeniu nie doznało takiego spadku, jak giełda, co daje się cyfrowo udowodnić. Gdy bowiem notowania czołowych akcji w ciągu 10 tygodni spadły o 43 proc., to wskaźnik produkcji dopiero w maju 1930 r. dosięgnął swego najniższego poziomu. Ale i wtedy był on tylko o 21 proc. niższy od poziomu na wiosnę 1929 r. gdy wysokość produkcji stała się anormalna.

Pesymizm, który w I-iej połowie r. b. tak fatalne wywołał skutki, w rzeczywistości wcale nie był uzasadniony, jak tego dowodzą świeżo ogłoszone statystyki za pierwsze 5 miesięcy 1930 r. Z cyfr tych wynika bowiem, że gospodarstwo w całości bynajmniej nie jest, tak czarne, jak je malowano. Wystarczy zaznaczyć, że cyfry produkcji, które w pierwszych 5 miesiącach 1928 r. wyniosły 1,804,725 wagonów, w tym samym okresie 1930 r. wyniosły 1,881,590 wagonów. Nie wolno oczywiście tej cyfry porównywać z cyfrą 2,679,511 wagonów w pierwszych 5 miesiącach 1929 r. ponieważ, jak się rzekło, w tym nieszczęsnym r. panowała właśnie chorobliwa hyperprodukcja. Podobnie ma się rzecz ze zbytem towarów, albowiem i tu wskaźnik za pierwsze 5 miesięcy r. b. jest identyczny z wskaźnikiem 1928 r. tj. 97.

Mówi się w Ameryce ciągle, iż obecna depresja jest najgorsza w dziejach Stanów Zjednoczonych. Otóż to twierdzenie wcale nie jest zgodne z prawdą. W ostatnim pięćdziesięcioleciu bowiem Ameryka najgorszą depresję gospodarczą przeżyła w latach 1893 i 1894, zaś w ciągu tego stulecia było nie mniej, jak pięć wielkich kryzysów gospodarczych, z których obecny jest bezspornie najmniejszy. Badając zaś te wszystkie kryzysy, stwierdza się, iż trwały one przeciętnie po 13 miesięcy. Również i obecny kryzys w dniu 1 września r. b. dosięgnie 13-go miesiąca. Przypuścić zatem należy, iż nie będzie on dłużej trwał od poprzednich.

Przedłużenie konkursu publicystycznego Targów Wschodnich we Lwowie

Zarząd Targów Wschodnich ogłosił, jak wiadomo, z okazji swego dziesięciolecia konkurs na nagrody publicystyczne za najlepsze prace, pomieszczone w prasie polskiej i zagranicznej na temat społecznych, gospodarczych i kulturalnych zadań i celów tej instytucji.

Pierwotnie wyznaczony termin upływał z dniem 31 sierpnia b. r. Aby publicystom i literatom, którzy będą mieli sposobność osobiście X. Targi Wschodnie zwiedzić, umożliwić udział w konkursie na podstawie materiału opartego na konkretnych wrażeniach osiągniętych z bezpośredniej autopsji, Zarząd Targów

Wschodnich przedłużył ostateczny termin ogłoszenia prac konkursowych w pismach poprzez cały przeciąg jubileuszowej kampanji do dnia 30 września b. r.

Zarazem ze względów technicznych, licząc się z trudnościami pomieszczenia w pismach codziennych prac o większych rozmiarach, ograniczył minimalną objętość artykułu konkursowego do 500 słów, co stanowi mniej więcej 100 do 120 wierszy druku średniego lamu pism. Prócz dotychczasowych zaś 4 nagród w kwotach zł. 2,000, 800, 400 i 300, wyznaczył ponadto jeszcze 2 nagrody po zł. 200 i 6 dalszych nagród po zł. 100.

G I E L D A

Warszawa, 2-go września.
DEWIZY

Belgia 124.58
Holandia 359.16
Londyn 43.38 1/2
Nowy Jork 8.903
Nowy Jork (Kabel) 8
Gdańsk 173.48
Paryż 35.05 1/2
Praga 26.44
Szwajcaria 173.26
Włochy 46.68
Wiedeń 125.93

Dolar w obrotach prywatnych 8.89 1/4 w ządaniu.

PAPIERY PROCENTOWE.

4 proc. pożycz. inwestycyjna 111.50; 5 proc. państw. pożycz. premjowa dolarowa 58.00—58.25; 5 proc. konwersyjna 55.50.

AKCJE.

Bank Handlowy 108.00; Bank Polski 168.00; Bank przem. we Lwowie 85.00; Warsz. Tow. Zbr. cukru 34.75; Modrzejów 9.00.

Z pożyczek państwowych słabsza 5 proc. pożycz. premjowa dolarowa. Akcjami obroty małe.

Kto reprezentuje Łódź na Targach Wschodnich

Na Kongres radców Izby Przemysłowo-Handlowej, którego otwarcie nastąpi w dniu jutrzejszym, wyjechała z Łodzi delegacja tutejszej Izby Przemysłowo-Handlowej, składająca się z 18 osób z prezesem Izby p. Robertem Geyerem, na czele.

W skład delegacji wchodzi 5 referentów, a mianowicie: dyrektor Izby — r.

Karol Bajer, wicedyrektor — p. Dr. Herbert Sand, wiceprezes Izby — Dr. Józef Sachs, radca — Dr. Juliusz Bornet oraz radca Michał Hertz.

Poza referentami Izbę Przemysłowo-Handlową w Łodzi na Kongresie radców Izby reprezentować będzie 13 radców.

(g)

KINO-TEATR
RESURSA
UL. KILINSKIEGO 123

Dzisiaj i dni następnych!

Arcydzieło Artura Schnitzlera na ekranie p. t.:

❖ **PANNA ELZA** ❖

Wzruszający dramat duszy ludzkiej, zmaganie się namiętności, radości, ból i radość — przedstawione jako samoistna akcja.

Poszczególne role wykonują:

Elżbieta Bergner, Albert Steinrück, Albert Basserman, Jack Trevor

UWAGA: Z dniem 1 września powiększona orkiestra pod dyr. Marjana Niewiadomskiego.

Dzisiaj i dni następnych!

Następny program:

PRZEDŚLUBNY GRZECH

W roli głównej:

Laura la Plante

Początek seansów w dni powszednie o godzinie 5.20, 7.15, i 9; w dni świąteczne o godzinie 3, 5, 7 i 9.

Dramat ze środowiska Jacka Londona osnuty na tle barwnego, pełnego silnych wrażeń życia „traperów” p. t.

„PIEŚŃ ŻYWIOLÓW”

Piękna meksykańka **LUPE VELEZ**, odśpiewa szereg pieśni nastrojowych i sentymentalnych, zaś chór „traperów”, odśpiewa cudną „PIEŚŃ WILKÓW”

W pozostałych rolach głównych: **GARY COOPER** i niezapomniany (Bulba) **LOUIS WOLHEIM**.

Początek w dni powszednie o g. 4-ej, w soboty niedziele, i święta o g. 2-ej.

I-szy dźwiękowy Kinoteatr w Łodzi
„SPLENDID”
20. NARUTOWICZA 20

Dzisiaj i dni następnych!

Dramat samotnej kobiety, która marzy o sławie i miłości!

Film dźwiękowy śpiewno-mówiony p. t.

Jej chłopiec

W rolach głównych:

Ulubiona aktorka Ameryki, obdarzona żywiołowym temperamentem, śpiewaczka **FANNY BRICE**

oraz złotowłosa **Edna MURPHY** i uosobienie męskiej siły

GWYNN WILLIAMS

Ceny miejsc: **Zł. 1, 2, 3.**

Początek seans. o godz. 6, 8 i 10 wiecz.

Teatr liter-artystyczny **„CHOCHLIK”**

Kierownik artyst.-literacki **JERZY DARSKI**
ul. Sienkiewicza 40.

Dzisiaj premiera rewji Nr. 6 p. t.

RĄCZKA W RĄCZKĘ

Pióra: **M. Hemara, Włobora, Krystjana Kwuka** i innych.

Udział biorą: **PP. Żukowska, Orlińska, Gorłówna, Grzybowska, Darski, Boruński, Popławski, Szyndler, Niksarski**, oraz **Girlsy**.

W programie: „Wilk morski”, „Lopek—gentleman”, „Za skarby świata”, „Ta czwarta” i wiele innych.

Conferencier: **N. Popławski** i **J. Szyndler**.

Reżyserowali: **Włodz. Boruński** i **dyr. Darski**.

Baletmistrz: **N. Niksarski**. Orkiestra pod kier. **C. Kantora**.

685 Codziennie 2 przedstawienia o godz. 7.30 i 9.30 wieczorem

Kasa teatru sprzedaje bilety od godz. 6-ej p.p. bez przerwy.

Najwspanialsza Rewja Świata

Z udziałem 100 pięknych dziewcząt i słynnego śpiewaka artysty

Maurice Chavalier

śpiewa, czaruje, zachwyca i bawi jako

„Pieśniarz Paryża”

NASTĘPNY PROGRAM KINA „CAPITOL”

Do akt. Nr. 2127—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, **JAN RZYMOWSKI**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 11 września 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 51, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy: „Muzyka”, właśc. Mieczysław Rozenblum i składających się z patefonów i płyt patefonowych, oszacowanych na sumę złotych 2,280.
Łódź, dnia 18 sierpnia 1930 r.
Komornik **JAN RZYMOWSKI**

Do akt. Nr. 2106—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, **JAN RZYMOWSKI**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 10 września 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. 6-go Sierpnia Nr. 2, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Hersza-Dawida Rotbarda i Abrama Szparaga i składających się z towarów, oszacowanych na sumę zł. 1,500.
Łódź, dnia 13 sierpnia 1930 r.
Komornik **JAN RZYMOWSKI**

Jedyny w Łodzi

warsztat reperacyjny firmy „Radio Splendid”, Piotrkowska 61, w podwórzu, telefon 159-02, naprawia: słuchawki, głośniki, akumulatory. Przerabia b. tanim kosztem aparaty na nowoczesne. Najtańsze źródło! Magnosowanie słuchawek tylko 1 zł. — Ładowanie akumulatorów tylko 1 zł. 447

KINO „SŁOŃCE”
Napiórkiwskiego 28

Dzisiaj i dni następnych!

Największy film świata!

Czołowe arcydzieło wytwórni „Universal Pictures Corporation” p. t.

BIAŁE NOCE

(Primabiteryna Jego Cesarskiej Mości)

W rolach głównych:

LAURA LA PLANTE, RAYMOND KEANE i in.

Orkiestra znacznie powiększona.
Ceny miejsc: Uczn. 30 gr., III m. 50 gr., II m. 75 gr., I m. 1 zł.
Pocz. w dni powsz. o godz. 5-ej, 7-ej i 9-ej, w sobotę o godz. 3-ej, w niedzielę i święta o godz. 1-ej po poł.

Do akt. Nr. 1919—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, **JAN RZYMOWSKI**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 11 września 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 49, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy: „H. Liberman” i składających się z kompletów pluszowych na otomany, serwetek pluszowych i towaru, oszacowanych na sumę zł. 400+400+400+220+400+560+580.
Łódź, dnia 27 sierpnia 1930 r.
Komornik **JAN RZYMOWSKI**

Do akt. Nr. 299—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **TOMASZ CHORZELSKI**, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9 września 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Zakątnej Nr. 13, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy: „Rubinrant i Lewinson” i składających się z maszyn mechanicznej do wyrabiania wód gazowych, oszacowanej na sumę zł. 2,500 — zgodnie z art. 1070 U. P. C. niżej ceny szacunku.
Łódź, dnia 19 sierpnia 1930 r.
Komornik: **TOMASZ CHORZELSKI**

DZWIĘKOWY TEATR ŚWIETLYN „CASINO”

Dzisiaj i dni następnych

Marzeniem dziewcząt karjera filmowa, limuzyny, upodobnienie się do Greta Garbo. Dokąd te marzenia prowadzi wskaże film dźwiękowo-śpiewny p. t.

O CZEM ŚNIĄ DZIEWCZĘTA

Dramat wiecznego pożądania, kłamstwa i wiecznej miłości

W rolach głównych: czarująca

JÓZEFINA DUNN

i ulubieniec publiczności

WILLIAM HAINES

NADPROGRAM:

Dodatek dźwiękowy **Metro-Goldwyn-Meyer** oraz aktualności krajowe.

Początek seans. o g. 3, 4.30, 6, 8 i 10 wieczór. — W niedziele poranki od godz. 12 do 3-ej ceny najniższe.

DZWIĘKOWY KINO-TEATR MIMOZA

ul. Kilińskiego 178

Dzisiaj i dni następnych!

Film erotyczny będący poniekąd rozprawą publiczną, na temat: Czy noc posłubna należy do męża? Dramat z życia milionerów Ameryki p. t.

„PRAWO MEŻA”

W rolach głównych:

BILLIE DOVE i **ROD LA ROQUE**

Nad program: **Rewelacyjny dodatek dźwiękowy**

Początek w soboty, niedziele i święta o godz. 3.30, w dni powszednie o godz. 5.30, 7.30, 9.15,

Następny program: **„ŚPIEWAJĄCY BŁAZEN” (Słoneczko)** w roli głównej: niezrównany **AL JOLSON**.

Teatr świetlny
PRZEDWIOŚNIE

Zeromskiego 74-76. Dojazd tramwajami 5, 6, 8, 9, 16, do rogu Kopernika i Zeromskiego

Ceny miejsc podwyższone: I m. zł. 1.25, II m. 90 gr., III m. 60 gr. Bilety ulgowe na wszystkie miejsca po 75 gr. Początek seans. w dni powszednie o g. 4 pp., w niedziel. i święta o 2 pp. Ostatni seans o g. 10 wiecz.

wyswietlane będzie potężne arcydzieło na tle życia cyrkowego. Walka życia i śmierci, miłości i nienawiści, podnieca, oszałamia, porwa w potężnym filmie F.W. MURNAU'a p. t.

„CZTERECH DJABŁÓW”

W rolach głównych: kwiat ekranu amerykańskiego, artyści tej miary jak: JANET GAYNOR, fascynująca MARY DUNCAN, złotowłosa NANCY DREWEL, piękny CHARLES MORTON, sympatyczny BARRY NORTON i wesoly F. MAC. DONALD. Oto nazwiska które mówią same za siebie i nie potrzebują reklamy. Orkiestra symfoniczna pod dyr. p. A. Czudnowskiego.

NASTĘPNY PROGRAM: „ŻELAZNA MASKA” w roli gł. Douglas Fairbanks.

GIANAZJUM ŻEŃSKIE
C. WASZCZYŃSKIEJ
z pełnemi prawami szkół państw. (kat. A.)
UL. ZIELONA NR. 15. TEL. 219-00

Kancelarja przyjmuje podania nowych kandydatek codziennie od 9-14.
Początek roku szkolnego 2 września.
Egzaminy wstępne rozpoczynają się 3 września. 692

Do akt. Nr. 1846-1930 r.
O G Ł O S Z E N I E.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, TOMASZ CHORZELSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9 września 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Zakątnej Nr. 13, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy: „Bios” i składających się z maszyn do wyrabiania wód gazowych, o szacowanej na sumę zł. 1.500.
Łódź, dnia 11 sierpnia 1930 r.
Komornik: TOMASZ CHORZELSKI.

Do akt. Nr. 2683-1929 r.
O G Ł O S Z E N I E.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, TOMASZ CHORZELSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9 września 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Cegielnianej Nr. 24; odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Szkoły Powszechnej Prywatnej „Bajsa Jakowa” i składających się z urządzenia szkolnego, o szacowanego na sumę zł. 1.473.
Łódź, dnia 20 sierpnia 1930 r.
Komornik: TOMASZ CHORZELSKI.

ZAPAMIĘTAJ RAZ NA ZAWSZE

Tylko tel.
136-69

„Szybka Pomoc Krawiecka”
ul. Piotrkowska 110
(w podwórzu)

Odwieża, pierze chemicznie, farbje reperuje, przerabia i ceruje wszelkie garderobe.
Po garderobę wysyłamy gońca.

DR. HELLER
Choroby skórne i wener.
ul. Nawrot 2. Tel. 179-89
Do 10 r. i 4-8 w. Dla pań specjalne godz. 4-5 po poł., w niedziel. od 11-2 pp. Dla niezamożnych ceny lecznic. 518

Nr. sprawy N. Z. 166/30 r.
DECYZJA
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Obecni: Przewodniczący S. O. Roszkowski, sędziowie handlowi: Roszak i Kujawski, Sekretarz apl. Rajchman. W dniu 19 sierpnia 1930 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w III Wydziale Handlowym na posiedzeniu publicznem rozpoznawał sprawę odroczenia wypłat firmie Izrael Sienicki w przedmiocie otwarcia postępowania układowego na mocy art. 37 i 38 Rozp. Prez. z dnia 23 grudnia 1927 roku o zapob. upadłości.

p o s t a n o w i ł:

zarządzić otwarcie postępowania układowego w sprawie odroczenia wypłat firmy Izrael Sienicki, decyzję ogłosić w „Monitorze Polskim” i pismach „Hasło Łódzkie” i „Kurjer Łódzki”

Na oryginalne właściwe podpisy.

824 Za zgodność sekretarz (—) **A. Bińkowski.**

Z prawami gimnazjów państwowych
8 kl. Żeńskie Gimnazjum
Tow. „KULTURA” w Łodzi
ul. Piotrkowska 85, telefon 174-85.

W bieżącym roku szkolnym uruchomione zostaną klasy 2-ga i 3-cia.

Zapisy przyjmuje sekretariat szkoły codziennie od godz. 9-ej rano do 1-ej po południu.
Oplaty niskie.
Początek roku szkolnego i egzaminów wstępnych dnia 2 września b. r. 693

RESZTKI tkanin bawełnianych i t. zw. „BRAKI”
ubrania zawodowe, robotnicze, sportowe i dla urzędników biurowych etc.
po wyjątkowo niskich cenach
sprzedaje **KONSUM**
WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURY”
Rokicińska 54. Dojazd tramwajem Nr. 10 i 16
N. B. Dla urzędników państwowych i komunalnych sprzedaż na spłaty miesięczne. 674

N. Z. 105/30 ODPIS.

DECYZJA
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Obecni: Przewodniczący Wice-Prezes J. Kiszcziszan, Sędziowie Handlowi Hamburg i Petters, Sekretarz apl. Szessinger. Dnia 11 lipca 1930 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w III Wydziale Handlowym na posiedzeniu publicznem rozpoznawał sprawę z podania firmy „H. Zac i L. Paliński”, o odroczenie wypłat w przedmiocie otwarcia postępowania układowego i zważywszy, że firma petentka w podaniu swym z dnia 25 czerwca 1930 roku prosiła o otwarcie postępowania układowego i że propozycje układowe odpowiadają wymogom prawnym, przewidzianym w art. 32 Rozp. Prez. z dnia 23/XII 1927 r. z mocy art. 32-47 cyt. Rozporządzenia

p o s t a n o w i a:

zarządzić otwarcie postępowania układowego firmy „H. Zac i L. Paliński”, decyzję niniejszą ogłosić w „Monitorze Polskim” i dwóch pismach miejscowych „Hasło Łódzkie” i „Kurjer Łódzki”, pobrać od firmy „H. Zac i L. Paliński”, złoty 200 (dwieście) tytułem kosztów na ogłoszenia.

Na oryginalne właściwe podpisy.
Za zgodność Sekretarz (—) **A. Bińkowski.**

NA ROK SZKOLNY

Tornistry, Teczki, Piórniki,
Paski wszelkiego rodzaju
oraz wszelką skórzaną galanterję, jak również pasy koalicyjne i żołnierskie, wyroby podróżne, stylpy, piłki, kagańce i uprząż na konie 694

poleca w wielkim wyborze
STEFAN SKARŻYŃSKI
— Łódź, Piotrkowska Nr. 133, telefon 168-88. —

ZAKŁAD POGRZEBOWY
MARJA HAGE
Łódź, ul. Przędzelniana 41
714 tel. 166-46.

Ogłoszenie.

Syndyk tymczasowy masy upadłości Jakóba Freimanna podaje do wiadomości wierzycieli, że w dniu 15 września 1930 roku, o godz. 1-ej po poł. odbędzie się w Wydziale Handlowym Sądu Okręgowego w Łodzi, Plac Dąbrowskiego 5, zebranie wierzycieli dla zawarcia układu, ewentualnie związku wierzycieli i wyboru syndyka ostatecznego

SYNDYK TYMCZASOWY
Marek Kutner
Aplikant adwokacki.

Nr. sprawy N. Z. 12/1930 r.
DECYZJA
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Obecni: Przewodniczący S. O. Roszkowski. Sędziowie handlowi: Kazimierz Kon i Kujawski, Sekretarz apl. Kryszkówna. Dnia 29 lipca 1930 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w III Wydziale Handlowym na posiedzeniu publicznem rozpoznawał sprawę z podania firmy „Bracia Pytowsy” o odroczenie wypłat co do otwarcia postępowania układowego, na zasadzie art. 37 Rozp. Prez. o zapobieganiu upadłości

p o s t a n o w i ł:

zarządzić otwarcie postępowania układowego, pomiędzy firmą „Bracia Pytowsy” a jej wierzycielami pobrać od firmy „Bracia Pytowsy” złotych 150 tytułem zaliczki na koszt ogłoszeń, decyzję niniejszą ogłosić w „Monitorze Polskim” oraz w „Hasło Łódzki” i „Kurjerze Łódzki”.

Na oryginalne właściwe podpisy.
Za zgodność Sekretarz (—) **A. Bińkowski.**

Poradnia
Wenerologiczna
Lekarzy Specjalistów
ul. Zawadzka Nr. 1
Czynna od 8 rano do 9 wiecz.
w niedziele i święta 9—2 pp.
od 11—12 i 2—3 pp. przyjm.
muje kobieta lekarz
leczenie chorób wenerycznych
moczopięciowych i skórnych
Badanie krwi i wydzielin
sifilis i tryper
Konsultacje z neurologiem
i urologiem
Gabinet Świątko-Lecznicy
Kometyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla kobiet
519 **FORADA 3 zł.**

Doktor 597
P. KLINGER
Choroby waneryczne, skórne i włosów
Andrzejka 2, tel. 132-28
Leczenie lampą kwarcową, analizy krwi i wydzielin. Przyjmuje codziennie od 9—11 i od 6—8 w. w niedzielę i święta od 10—12. Oddzielna poczekalnia dla pań.—Od 1—2 w Leczn. (Piotrkowska 62)

DOKTOR Med.
WOŁKOWYSKI
Cegielniana 25 tel. 126-87
powrócił
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych 615
LECZENIE ŚWIATŁEM djatermją (lampą kwarcową). Badanie krwi i wydzielin. Przyjmuje od godz. 8—2, i 6—9 pp. w niedziele i święta 9—1
Dla pań od 6—7 oddzielna poczekalnia

...SZEWCY...
Skóry—Hurt i Detal
(specjalność: detaliczna sprzedaż zeliwek (urwałych na wodę)
poleca:
Spółka Szwerców
Piotrkowska 79
tel. 158-38
506

DR. MED.
EDWARD REICHER
Specjalista
chorób skórnych i wenerycznych
Leczenie diatermją. Elektroterapia.
ul. Południowa 28
Tel. 201-93
Od 8—11 rano i 6—9 wiecz. 513
w niedzielę od 9—1 pp.
Dla niezamożnych ceny lecznic.

MEBLE
stołowe, gabinety, sypialnie, oraz pojedyncze nabyć i stałowac można na dogodnych warunkach w stolarni Mischczaka, ul. Piramowicza Nr. 2, róg Cegielnianej. 696

Dr. med.
J. SADOKIERSKI
stomatolog
chirurgja szczęk, jamy ustnej i plastyka regulacja zębów rentgenodiagnostyka
Piotrkowska 164
Tel. 114-20 220

Ogłoszenia drobne
HALLO!
Hallo! Dzwonił tel. 163-30 „Pogotowie krawieckie Kiersza” Zeromskiego 91, sklep narożny. Momentalnie odświeża garnitur za zł. 3.—, suknię za zł. 2.80, palto za zł. 3.—, łącznię z odebraniem i odesłaniem. Expressem pierze, farbje, przerabia, nicuje, sztucznie ceruje. Farbujemy i pierzemy futra sposobem lipskim. 525
Detektory od zł. 8.50 446
komplet z anteną i słuchawką od zł. 26
Radioaparaty i części „Radjo” ul. Piotrkowska 88, w podwórzu, tel. 105-34

Zaginął
weksel na sumę zł. 75.— płatny dnia 10 sierpnia 1930 r. Wystawca A. Klin, ul. Franciszkańska 38, na zlecenie H. Joskowicza, zyranci W. Gortat, B. Tepper i I. M. Ejbuzyc, niniejszy weksel unieważnia się. 823

Potrzebna
czująca, zgłaszać się ul. Bazarowa Nr. 8, Czurski. gr.

Potrzebni
chłopcy do sprzedaży gazet na tygodniówkę. Zgłaszać się ul. Zgierska 46, od 10 do 2 po poł. gr.